

AIEMPIA KOHUJA

Kurkku ja terva

Kurkkudirektiivi on EU-sääntelyn klassikko. Kurkkudirektiivi määräsi kurkun käyryydestä, ja Suomessa ihmeteltiin, eikö kallispaikkaisilla virkamiehillä ole muuta tekemistä. Kurkkudirektiivi kumottiin 2009. Kyseessä oli oikeasti asetus, ei direktiivi. Sen on arvioitu syntyneen enemmän ydin-Euroopan vihannestuotajien kuin EU:n virkamiesten aloitteesta.

EU:n halusta kieltää terva uutisoitiin 2000-luvun alussa. Sen väitettiin sisältävän myrkyllisiä aineita. Tällä hetkellä tilanne on se, että mäntytervan lailliseen käyttöön tarvitaan ensi kesän jälkeen EU:n kemikaaliviraston rekisteröinti, joka maksaa kuluineen noin 200000 euroa.

EU:n ja Suomen yhteiseen tarinaan liittyvät myös Italian silloisen pääministerin Silvio Berlusconiin sutkaukset suomalaisesta ruuasta. "Barroso voi tänään maistella meidän culatelloamme (paikallinen kinkku) suomalaisen savusilakan sijaan", ylipäällikö Berlusconi kesällä 2005 EU:n elintarviketurvallisuuden vihkiäisissä Parmassa.

Turun Mestaripalvin Saija Koivisto kertoo, että palvutua kinkkua saa kuorineen ja ilman. Savustuksessa kinkun kuoreen syntyy vähäisiä määriä pah-yhdisteitä.

Palvikinkkkukohu voi jäädä viimeiseksi

Palvikinkulla pystyy yhä herkuttelemaan. Suomi yrittää saada perinteiselle tuotteelle pysyvän poikkeuksen.

Virpi Niemistö
Turun Sanomat/LM

Suomalaisen savusaunassa valmistetun saunapalvin ystävät voivat huokaista helpotuksesta. Kinkun palvaaminen perinteisin menetelmin saa todennäköisesti jatkua tulevina vuosina.

EU-komissio vaatii savusaunassa palvutun kinkun myynnille poikkeuslupaa, jota Suomi on taas hakemassa. Poikkeuslupa myönnettiin vuonna 2014 kolmeksi vuodeksi, joten se on katkolla tänä syksynä.

EU:n myöntämä poikkeuslupa on ollut tähän saakka määräaikaista, mutta nyt on mahdollisuus saada pysyvä poikkeus ilman aikarajaa, sanoo lainsäädäntöneuvos Anne Haikonen maan- ja metsätalousministeriöstä.

Hän kertoo suhtautuvan luottavaisesti siihen, että

Suomelle helittää lupa jatkaa saunapalvin pienimuotoista perinteistä valmistamista. Myös elintarviketurvallisuuden perehtyneet europarlamentaarikot Anneli Jäätteenmäki (kesk) ja Petri Sarvamaa (kok) uskovat saunapalvin tulevaisuuteen.

– Onneksi ministeri Kimmo Tiilikainen (kesk) hälvensi huolia nopeasti kertomalla, että poikkeuslupaa haetaan edelleen, Jäätteenmäki kommentoi saunapalvin ympärille viime päivinä nousutta kohua.

Saunapalvattu kinkku on joutunut EU:n luupin ja poikkeuslupan alle syöpää aiheuttavien pah-yhdisteiden vuoksi. Pah-yhdisteitä voi syntyä ruokaan, kun sitä grillataan, savustetaan tai kuivatetaan.

Elintarviketurvallisuusviraston erikoistutkijan Tero Hirvosen mukaan savukinkun keski-vertokuluttajan ei kuitenkaan tarvitse asiasta huolestua.

– Sen voi syödessä muistaa, että tummentuneessa pinnassa on suurimmat pitoisuudet. Savuklassakin on huomattu, että kun kuoren ottaa pois, niin altistus on huomattavasti pienempää, Hirvonen opastaa.

Saunapalvia perinteisellä savusaunatavalla valmistavat lähinnä pienemmät yritykset. Isot elintarviketaloustekijät tekevät suurten myyntimäärien palvikinkunsa toisella tavalla.

Tämä on Sarvamaan mukaan ollut EU-sääntelyn tarkoitus. – Pienet valmistajien tuotantomäärät ovat kuitenkin eri luokassa kuin alan suurilla teollisilla. Ja sääntelyllä on tarkoitus vaikuttaa juuri massojen kulutusmääriin ja sitä kautta kansanterveyteen.

Euroopan unioni saa Jäätteenmäeltä sapiskaa. – Ymmärrän suomalaisten huolen saunapalvin tulevasta.

suudesta. EU kaatuu näihin pikkumaisuuksiin samalla, kun se ei uskalla ottaa kantaa isoihin asioihin. Toisaalta elintarviketurvallisuudesta huolehtiminen on kokonaisuutena Suomen etu. – Se on takuu meille, että myös muualta Euroopasta meille tuotava ruoka ei ole terveydelle vaarallista, eikä sisällä vaarallisia määriä myrkyllisiä aineita. Sarvamaa kertoo kohdan-

neensa viime päivinä paljon arvostelua, kun EU:ssa vain näperrellään pikkuaasioiden kanssa. – Osa kritiikistä osuu maaliiniin, mutta kylläkin unionista on meille moninkertaiset hyödyt nähin harmeihin verrattuna, hän toteaa. – Ruoka on vahva osa kulttuurista ja kansallista omakuvaa, Jäätteenmäki perustelee palvikiviksen nostattamia tunteita.

Palvatut lihat ovat suomalaisten mieleen

Luonnonpuun savulla savustamisen kieltäminen veisi palvikinkusta maun ja palvaajilta työt.

Milla Hägg
Turun Sanomat

Palvatut tuotteet ovat suomalaisten makuun: Turun Mestaripalvi Oy:n hallituksen puheenjohtaja Saija Koivisto kertoo, että yrityksen suosituimpiin tuotteisiin kuuluvat

juuri palvausmenetelmällä valmistetut könttökinkku ja palvikinkku. – Palvikinkku sopii suomalaisen makumaisemaan. Nestemaisella savulla ei saada ikinä samanlaista makua aikaan, Koivisto sanoo.

Turun Mestaripalvin tuotteet savustetaan noin 40 asteessa modernissa savustussuunnassa lyhyellä 15–60 minuutin savustusajalla. Savustusmenetelmän ja uunien puhtaanapidon avulla pah-yhdisteiden määrät pystytään pitämään kaikissa tuotteissa säästöjen mukaisina. Perinteisellä menetelmällä

saunassa savustettavissa tuotteissa pitoisuuksia on vaikeampaa säädellä.

Koivisto pitää valvontaa hyvänä asiana, mutta ymmärtää tiukkojen säädösten aiheuttavan päänsäryksiä perinteisille palvaamoille.

– Olemme kyllä huomanneet, että säädökset ovat tiukentuneet vuosien mittaan. Meillä palvausmenetelmää on helppompaa säädellä ja prosessia muuttaa, jos voimaan tulee esimerkiksi uusia raja-arvoja.

Palvikinkkkukohun aikana keskusteltiin myös luonnonpuusta saadulla savulla palvaami-

sen kieltämisestä. Koiviston mukaan laajalti savustukseen käytetty leppähake tuo palvutun lihaan pehmeän, tunsittavan maun. Vaihtoehtoisesti liha tuotettiin voidaan saada savuorotilla lisäämällä niihin niin sanottua nestemäistä savua.

Luonnonpuun savulla savustamisen kieltäminen olisi Koiviston mukaan kuolinisku monelle yrittäjälle. Hän toivoikin Suomen heikenevän pysyvää poikkeuslupaa palvikinkun valmistukseen.

– Jos poikkeuslupaa ei haeta, se tarkoittaisi monelle toiminnan lopettamista.

Tytön hengitystiet tukittiin ilmastoititeipillä

Poikaystävä vangittiin epäiltynä murhasta. Epäilty kuristi ja tönä samaista tyttöä myös reilu vuosi sitten.

Mia Peltola
Tarja Repo
STT, Tampere

Tyttöystävänsä nenän ja suun teippaamisesta epäilty nuori mies piiloutui hupparinsa hupun suojiin oikeudessa tiistaina. 18-vuotias yritti suojaautua kameroilta painamalla päätänsä alas ja peittäämällä käsillään kasvojaan. Kun eräs median edustaja meni ottamaan lähietäisyydeltä kuvia, epäilty näytti hänelle keskisormea.

Pirkanmaan kärjätuomioistuimen tuomioistuimen ylituomari Tuomo Tuomi tuomitsi miehen todennäköisen syyn epäiltynä 17-vuotiaan seurustelukumppaninsa mur-

Nokian murhasta syytetty esiintyi uhmakkaana tuomioistuimessa.

hasta. Rikoksen epäillään tapahtuneen miehen asunnossa Nokialla.

Epäilty ei vastustanut vangitsemista, mutta asianajaja Jouni Hyvärinen ei kuitenkaan paljastanut, onko tämä myöntänyt epäillyn teon tai nimikkeen. Vangitsemista puitiin suljettiin ovin poliisin pyynnöstä.

– Nyt oli kyseessä vangitsemisoikeudenkäynti, jossa käsiteltiin vain sitä, onko hänet tarpeen vangita vai ei. Häntä ei vielä syytetä mistään. Hän ei vastustanut vangitsemista, mutta se ei vielä tarkoita, että hän hyväksyi jotain rikosnimikettä, Hyvärinen sanoi. Myös rikoskomisario Pasi

Nieminen oli vaitonainen siitä, mitä mies on virkavallalle puhunut.

– Epäilty on käyttäytynyt asiallisesti kuulusteluissa ja kertunut niissä omia näkemyksiään tapahtuneesta, Nieminen tyytyi kertomaan.

Rikostutkintaan johtaneet tapahtumat saivat alkunsa lauantaan vastaisena yönä, kun partio sai naapurilta ilmoituksen asunnolta kantautuneesta metelistä. Asunnosta oli ennen poliisin paikalle tuloa kuulunut metelä pidemmän aikaa ja ehkä myös jonkinlaisia kampaillun ääniä. Varsinaisia avunhuutoja ei tiivistästi kuulunut.

– Poliisilla oli ennakkotieto siitä, että asunnossa on todennäköisesti mies ja nainen, Nieminen kertoi.

Paikka ei ollut virkavallalle entuudestaan täysin tuntematon, sillä poliisi oli käynyt asunnolla edellisellä viikolla.

Epäilty väitti partiolle, ettei asunnossa ole muita. Poliisi eivät uskoneet vaan lähtivät tarkistamaan asuntoa. – Eteisessä oli kengät, jotka herättivät epäluottamusta kertomukseen.

Tyttöystävä löytyi asunnosta sängyn alle piilotettuna. Tytön päin ympärille oli kiedottu ilmastoititeippiä, eikä hän hengittänyt.

– Teippiä oli suun ja nenän edessä, Nieminen kertoi.

Partio aloitti tytön elvyttämisen, ja ambulanssinhenkilökunta jatkoi avun antamista. Elintoi- minnot saatiin käyntiin. Tyttö kuitenkin kuoli maanantaina sairaalassa tulematta tajuihin.

– Vielä ei tiedetä, kuoliko tyttö tukehtumalla. Oikeuslääkietieteellinen ruumiinavaus tehdään keskiviikkona. Virkavalta ei kommentoi, oliko uhrille tehty muutakin

väkivaltaa. Tapahtumiin liittyy alkoholin käyttöä.

– Tapauksen yhteydessä ei ole käytetty mitään astaloita eli aseita, mutta muuten en avaa yksityiskohtia siitä, mitä on tapahtunut. Nämä ovat asioita, joita poliisi edelleen selvittää, Nieminen sanoi.

Pariskunta oli seurustellut kuukausia, mutta tuntenut toisensa vuosia. Paikkakuntalainen tyttö vietti poliisin mukaan miehen asunnolla paljon aikaa.

STT:n tilaamista tuomioista käy ilmi, että mies kuristi ja tönä samaista tyttöä viime vuoden alussa. Mies myös löi toista tyttöä nyrkillä nenään. Hän sai 50 päiväsakkoa eli maksettavaa 300 euroa.

Lisäksi epäillyllä on aiempia tuomioita näpistyksistä, yrityksistä viedä toisen pojan kanssa väkivalloin rahaa kolmannelta ja humalassa ajosta viritetyllä, katsastamattomalla mopolla ilman ajo-oikeutta.

”Tarkoitus oli törmätä rekkaan”

Sastamalan kuolonkolarin aiheuttaja vangittiin kahdesta taposta epäiltynä.

Tarja Repo
Maria Rosvall
STT, Tampere/Helsinki

Sastamalan kuolonkolarin aiheuttanut mies vangittiin tiistaina Pirkanmaan kärjätuomioistuimessa.

34-vuotias mies vangittiin todennäköisen syyn epäiltynä kahdesta taposta, törkeästä rattijuopumuksista sekä törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta.

Kärjätuomioistuimen tuomioistuimen ylituomari Tuomo Tuomi tuomitsi miehen poistuneen kotoa autolla. Poliisi ei tiistaina halunnut valottaa tarkemmin, mitä miehen kotona tapahtui ennen kuin tämä lähti rattiin.

Poliisin mukaan mies oli kolarin hetkellä 1,42 promillen humalassa. Hän ei loukaantunut turmassa vakavasti ja pääsi sairaalasta maanantaina. Oikeudessa hänellä ei ollut näkyviä vammoja.

Tutkinnanjohtaja Niemisen mukaan turmalla oli useita silminnäkijöitä, joita kaikkia ei tiistaina ollut vielä kuultu. Myös onnettomuustutkintalautakunta tutkii tapahtunutta.

Useita tuomioita perheväkivallasta

STT
Helsinki

Mopoautoa päin tahallaan ajaneella miehellä on tiistään useita aiempia rikostuomioita. Mies on muun muassa tuomittu kolmeen kertaan puolisonsa pahoinpitelystä ja kerran lapsensa pahoinpitelystä.

Lapsen pahoinpitely tapahtui 2008 Kangasalla. Pirkanmaan kärjätuomioistuimen mukaan mies antoi tuolloin 1,5-vuotiaalle

auto olisi ollut isompi ajoneuvo.

Tutkinnanjohtaja, rikoskomisario Pasi Nieminen Sisä-Suomen poliisista kertoi, että mies on ollut järkyttynyt tapahtuneesta.

– Hänen tarkoituksensa oli omien puheidensa mukaan törmätä rekkaan, Nieminen kertoi oikeustalolla.

Ennen kolaria poliisi oli hälytetty miehen kotiin perheriidan vuoksi. Jo ennen kuin poliisipartio ehti paikalle, hänen perheenjäsenensä kertoi hätäkeskukseen miehen poistuneen kotoa autolla. Poliisi ei tiistaina halunnut valottaa tarkemmin, mitä miehen kotona tapahtui ennen kuin tämä lähti rattiin.

Poliisin mukaan mies oli kolarin hetkellä 1,42 promillen humalassa. Hän ei loukaantunut turmassa vakavasti ja pääsi sairaalasta maanantaina. Oikeudessa hänellä ei ollut näkyviä vammoja.

Tutkinnanjohtaja Niemisen mukaan turmalla oli useita silminnäkijöitä, joita kaikkia ei tiistaina ollut vielä kuultu. Myös onnettomuustutkintalautakunta tutkii tapahtunutta.

tyttäreilleen puolikkaan Tenox-tabletin.

Tenox on huumausainneeksi luokiteltava bentsodiatsepiini. Oikeuden mukaan lapsi oli mennyt tabletin takia veltoksi eikä pystynyt seisomaan. Mies tuomittiin sakkoihin.

Puolisoaan mies oli pahoinpidellyt vuosina 2013, 2014 ja 2015. Oikeuden mukaan mies oli eri keroilla muun muassa lyönyt puolisoaan nyrtkeillä kasvoihin ja kuristanut tätä kaulasta.

Imatran ampumisista epäillyllä ei ollut selkeää motiivia

IMATRA Kolmen naisen ampumisista joulukuussa Imatralla epäilty mies on kuulusteluissa tunnustanut teon, kertoo Kaakkois-Suomen poliisi. Hänellä ei poliisin mukaan ollut selkeää motiivia teolle. Miehellä on poliisin mukaan ollut mielenterveysongelmia.

Poliisin mukaan uhrin, Imatran kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Tiina Wilén-Jäppinen (sd) ja kaksi paikallista toimittajaa, valikoituvivat sattumalta. Epäillyllä oli kotoa lähtiessään ajatuksena surmata joku. Naiset olivat ensimmäiset ihmiset, jotka hän tapasi tapahtumapaikalla.

Ampumisessa käytetty kivääri on poliisin mukaan luvallinen, mutta epäilty on anastanut sen. Poliisi on aloittanut erillisen esitutkinnan sen selvittämiseksi, oliko asekaappi lukittuna. Esitutkinta on nyt valmistunut, ja tapaus siirtyi syyttäjän harkittavaksi. **STT**

Poliisi varoittaa: nahkatakkihuijari taas liikkeellä Varsinais-Suomessa

TURKU Poliisi varoittaa Varsinais-Suomessa liikkuvasta nahkatakkihuijarystä. Tiedotteen mukaan poliisi on jälleen saanut ilmoituksia Turussa ja Uudessa kaupungissa liikkuvista, nahkatakkeja myyvistä ulkomaalaisista miehistä.

Takit on myyty kalliiseen hintaan iäkkäille ihmisille. Myyjä on tarjonnut ostajille apuaan rahojen nostamisessa pankkiautomaatilla, minkä lisäksi myyjä on myös käynyt vanhusten kotona.

Myöhemmin ostajat ovat huomanneet, että takkien laatu ei ole vastannut luvattua. Aiemmin nahkatakkihuijari on raportoitu esimerkiksi Salossa.

Poliisi muotoilee toiveensa tiedotteessa näin: ”Poliisi toivoo, että kansalaiset ovat valppaana ja tiedostavat, että tällaisessa kaupankäynnissä voi ennemmin hävitä kuin säästää rahaa”. **TS**

Liikenneturva: Takapenkin turvavyön käytössä parannettavaa

HELSINKI Suomalaisilla on yhä petrattavaa turvavyön käytössä, katsoo Liikenneturva. Tämä koskee etenkin vyön käyttöä takapenkillä.

Etupenkillä valtaosa kiinnittää turvavyön ajtaessa sekä taajamassa että sen ulkopuolella. Liikenneturvan seurantojen mukaan vain viitisen prosenttia etupenkillä matkustavista jättää vyön kiinnittämättä. **STT**